

17. İSRA SÛRESİ

(Hicretten hemen önce vahy edilmiş Mekki sûrelerdendir. İSRA, Gece yolculuğu demektir. Peygamber, mahiyeti ve içeriği bizim için ayrıntılı olarak bilinmeyecek olan ferdi bir tecrübe yaşamıştır. Rabbimiz elçi seçtiği kuluna bir gecede bazı ayetler vermiş veya göstermiştir. İSRA, mucize gibi, gözle görülebilir, herkesin müşahade edebileceği bir olay değildir. 111 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla.

1. Bir gece kulunu, Mescid-i Haram'dan, çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya ayetlerimizi O'na göstermek için götüren (Allah) her türlü noksanlıktan uzaktır. Şüphesiz O, her şeyi işiten ve görendir.

2. Musa'ya kitap verdik. O kitabı, İsrailoğulları için, 'benden başkasını vekil edinmeyin!' diye rehber kıldık.

3. -Ey Nuh'la birlikte taşıdığımız kimselerin soyu/torunları! Doğrusu Nuh çok şükreden bir kuldu.

4. Kitapta, İsrailoğullarına: "Yeryüzünde iki defa bozgunculuk çıkaracaksınız, büyük bir azgınlıkla zorbalık yapacaksınız." diye bildirmiştik.

5. Birincisinin zamanı gelince, üzerinize çok şiddetli savaşçı kullarımızı gönderdik de ülkeyi baştan başa ele geçirdiler. Bu, gerçekleşmiş bir hüküm idi.

6. Sonra sizi yeniden onlara karşı galip getirmiş, mallar ve çocuklarla sizi güçlendirerek, sayınızı çoğaltmıştik.

7. Eğer iyilik ederseniz kendinize, kötülük ederseniz yine kendinize etmiş olursunuz. İkincinin zamanı geldiğinde de yüzünüzü karartsınlar, birincisinde Mescid'i yıktıkları gibi yine yıksınlar ve ele geçirdikleri her şeyi mahvetsinler.

8. Rabbinizin size acıması umulur, eğer yine dönerseniz, biz de döneriz. Cehennemi kafirler için zindan yaptık

9. Şüphesiz bu Kur'an, en doğru yolu gösterir. Doğruları yapan mü'minlere, büyük mükafat olduğunu,

10. Ahirete inanmayanlara ise, onlara da acı veren bir azap hazırlamış olduğumuzu müjdeler.

11. İnsan, iyilik için dua ettiği gibi kötülük için de dua eder. Zaten insan çok acelecidir.

12. Gece ve gündüzü iki ayet/ işaret kıldık. Bir ayet/işaret olan geceyi kaldırıp, yine bir ayet/ işaret olan gündüzü Rabbinizin bol nimetini aramanız, yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için aydınlık kıldık. Her şeyi de ayrıntılı olarak açıkladık.

13. Her insanın boynuna amelini dolarız. Kıyamet günü, onun için ortaya konacak bir kitap çıkarırız.

14. Kitabını oku, bugün hesabını görmek için kendi kendine yetersin.

15. Doğru yola giren kimse ancak kendisi için girmiş olur. Sapan kimsenin de sapıklığı ancak kendi aleyhinedir. Hiç bir günahkar bir başkasının günahını yüklenmez. Biz, elçi göndermedikçe azap etmeyiz.

16. Bir ülkeyi yok etmeyi dilediğimizde oranın ileri gelenlerine emir veririz. Onlar ise emrimizden dışarı çıkarlar. Hüküm onların aleyhinde gerçekleşir. Orayı yerle bir ederiz.

17. Nuh'tan sonra nice nesilleri helak ettik. Kullarının günahından haberdar olan ve gören Rabbin (hesap görmeye) yeter.

18. Kim, çarçabuk olanı/dünyayı isterse, burada dilediğimize acele isteğini veririz. Sonra ona cehennemi hazırladık. Yerilmiş ve koğulmuş olarak oraya girecektir.

19. Kim de ahireti isterse ve tüm çabasıyla onun için çalışırsa, o mümindir ve böyle yapanların çalışması övülmeye değerdir.

20. Hepsine, hem onlara hem bunlara Rabbinin nimetlerinden

veririz. Rabbinin bağışı kimseye yasak kılınmış değildir.

21. Onları birbirlerinden nasıl üstün kıldığımıza bir bak! Ahiretin üstünlük ve fazileti ise daha büyüktür.

22. Allah ile birlikte bir başka ilah edinme! Yoksa, kınanmış ve terkedilmiş olursun.

23. Rabbin, kendisinden başkasına kulluk etmemenizi ve ana babaya iyilik etmenizi emretmiştir. Eğer, onlardan biri veya her ikisi de senin yanında ihtiyarlayacak olurlarsa, onlara "öf" bile deme! Onları azarlama. Onlara güzel söz söyle.

24. Onlara merhamet ile tevazu kanadını indir ve şöyle dua et:

"Rabbim, onların küçükken bana merhametle muamele ettikleri gibi şimdi de sen onlara merhamet et!"

25. İcinizdekini en iyi Rabbiniz bilir. Eğer salih kimseler olursanız, şüphesiz O, kendisine sığınanları bağışlar.

26-27. Akrabaya, düşküne ve yolda kalmışa hakkını ver. Fakat, saçıp savurma! Çünkü saçıp savuranlar, şeytanların kardeşleridir. Şeytan ise Rabbine karşı pek nankördür.

28. Eğer Rabbinden ümit ettiğin rahmeti kazanmak için onlardan uzaklaşırsan, hiç olmazsa onlara yumuşak söz söyle.

29. Elini boynuna asıp bağlama, büsbütün de açıp, tutumsuz olma; yoksa pişman olur, açıkta kalırsın.

30. Rabbin dilediği kimsenin rızkını genişletir ve bir ölçüye göre verir. Şüphesiz o, kullarından haberdardır, onları görmektedir.

31. Yoksulluk korkusu ile sakın çocuklarınızı öldürmeyin. Biz onları da rızıklandırırız sizi de. Onları öldürmek büyük günahdır.

32. Zinaya asla yaklaşmayın; Çünkü o, çirkin bir iştir, kötü bir yoldur.

33. Allah'ın haram kıldığı bir cana, haklı bir sebep olmadıkça asla kıymayın! Kim, haksız yere öldürülürse, onun velisine bir yetki verdik. Fakat, o da öldürme konusunda aşırıya gitmesin.

Çünkü ona yardım edilmiştir.

34. Ergenlik çağına gelinceye kadar, en güzel tarzda olmadıkça yetimin malına yaklaşmayın. Sözleşmeye de bağlı kalın. Çünkü söz vermek sorumluluktur.

35. Bir şeyi tarttığınız zaman, tam tartın. Doğru terazi ile tartın. Bu hayırlıdır ve sonuç itibariyle de en iyisidir.

36. Bilmediğin bir şeyin ardına düşme; zira kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur.

37. Yeryüzünde böbürlenerek yürüme! Sen, ne yeri yarabilirsin ne de boyca dağlara erişebilirsin.

38. Bunların hepsi de Rabbinin katında beğenilmeyen kötü şeylerdir.

39. İşte bu, Rabbinin sana hikmet olarak vahyettiği şeylerdir. Allah ile birlikte bir başka ilah edinme! Yoksa, kınanmış ve kovulmuş olarak cehenneme atılırsın.

40. Rabbiniz, oğulları size ayırdı da meleklerden kız mı edindi? Siz, çok büyük söz söylüyorsunuz.

41. Bu Kur'an'da, öğüt alsınlar diye açıklamalar yaptık. Fakat, bu onların sadece nefretini artırdı.

42. De ki: Eğer Onunla birlikte, dedikleri gibi başka bir ilah olsaydı, O zaman Arşın sahibine savaşmak için bir yol ararlardı.

43. Allah, çok yüce ve çok büyük olup, onların söylediklerinden uzak ve yücedir.

44. Yedi gök, yer ve onların içinde kim varsa O'nu tesbih eder. O'na hamd ederek, tesbih etmeyen hiç bir şey yoktur. Fakat, siz onların tesbihini anlayamazsınız. Şüphesiz O, yumuşak davranan ve bağışlayandır.

45. Sen Kur'an okuduğun zaman seninle, ahirete inanmayanların arasına gizli bir perde çekeriz.

46. Onu anlarlar diye kalplerine örtüler, kulaklarına da ağırlık

koyduk. Kur'an'da Rabbini tek olarak andığın zaman nefretle artlarına dönerler.

47. Biz, onların seni dinlerken ne maksatla dinlediklerini ve gizli konuşmalarında zalimlerin "Siz büyülenmiş bir adama uyuyorsunuz." dediklerini de çok iyi biliyoruz.

48. Sana nasıl örnek verdiklerine bir bak! Bu sebeple onlar sapmışlardır. Artık yol da bulamazlar.

49. "Biz kemik ve ufalanmış toprak olduğumuz zaman, yeni bir yaratılışla mı diriltileceğiz?" derler.

50-51. De ki:

-İster taş olun, ister demir! İsterse kalplerinizde tasavvur ettiğiniz hayal ötesi bir yaratık olun! diyecekler ki:

-Bizi tekrar kim diriltecek? De ki:

-Sizi ilk defa yaratan! Bunun üzerine sana başlarını sallayarak:

-O, ne zaman olacak? diyecekler. De ki:

-Yakın olsa gerek! ^{52.} Sizi çağırdığı gün, O'na hamd ederek çağrısına koşarsınız. Ve dünyada az bir zaman kaldığınızı zannedersiniz.

53. Kullarıma, en güzel şekilde konuşmalarını söyle! Sonra şeytan aralarını bozar. Çünkü şeytan, insanın amansız, apaçık bir düşmanıdır.

54. Rabbiniz sizi daha iyi bilir. Dilerse size merhamet eder veya dilerse azap eder. Biz seni onlara vekil olarak göndermedik.

55. Rabbin, göklerde ve yerde olan kimseleri en iyi bilendir. Bazı peygamberleri de diğerlerinden üstün kılmış Davud'a da Zeburu vermiştik.

56. De ki:

-Allah'tan başka ilah olduğunu iddia ettiğiniz kimselere dua edin bakalım, sizin sıkıntınızı ne giderebilirler ne de

değiştirebilirler.

57. Onların dua ettikleri de Rab'lerine daha yakın olmak için vesile ararlar. O'nun rahmetini dilerler, azabından korkarlar. Çünkü Rabbinin azabı korkunçtur.

58. Kıyamet gününden önce helak etmeyeceğimiz veya şiddetli bir azapla cezalandırmayacağımız bir ülke yoktur. Kitapta yazılı olan işte budur.

59. Bizi mucize göndermekten alıkoyan, ancak öncekilerin onları yalanlamış olmalarıdır. Semud kavmine mucize olarak gözleri önündeki Deve'yi vermiştik. Ama ona zulmettiler. Oysa biz mucizeyi sadece korkutmak için göndeririz.

60. Sana "Rabbin tüm insanları çepeçevre kuşatmıştır" demiştik. Sana gösterdiğimiz rüyayı da ve Kur'an'da lanetlenmiş ağacı da insanlar için bir imtihan yaptık. Onları korkutuyoruz, ancak bu onların büyük taşkınlıklarından başka bir şeyini artırmıyor.

61. Meleklerle:

-Adem için secde edin! dediğimiz vakit, İblis dışında hepsi secde etti. İblis:

-Çamurdan yarattığın kimse için mi secde edeyim? dedi.

62. Benden üstün kıldığın adam bu mu? Eğer, beni kıyamet gününe kadar süre verirsen, çok azı dışında onun soyunu emir ve kumandam altına alacağım! dedi.

63. Allah:

-Defol, onlardan kim sana tabi olursa, sizin cezanız cehennemdir. Eksiksiz ve tam bir ceza!

64. İnsanlardan gücünün yettiklerini sesinle titret! Atlı ve yayalarınla onların üzerine yürü! Onların mallarına ve evlatlarına ortak ol, onlara vaatte bulun! Şeytan onlara aldatmadan başka ne vaat edebilir?

65. Şüphesiz kullarımın üzerinde senin bir gücün yoktur. Vekil olarak Rabbin yeter.

66. Denizde nimetini arayasınız diye gemileri sizin için sevk ve idare eden Rabbinizdir. Çünkü O, size çok merhamet eder.

67. -Denizde başınıza bir felaket gelse O'ndan başka dua ettikleriniz kaybolur. Fakat sizi kurtarıp, karaya çıkarınca hemen yüz çevirirsiniz. Zaten insan çok nankördür.

68. Kara tarafında da sizi batırmayacağından veya üzerinize taşlar yağdıran bir kasırga göndermeyeceğinden güvende misiniz? O zaman bir koruyucu da bulamazsınız.

69. Yoksa sizi, bir başka sefer için denize döndürdüğümüzde, üzerinize kırıp geçiren bir fırtına gönderip, nankörlük ettiğiniz için sizi suda boğmayacağından güvencede misiniz? Sonra bizim karşımızda sizin intikamınızı alacak birini de bulamazsınız.

70. Andolsun ki Ademoğullarını şerefledirdik. Onları karada ve denizde taşıdık. Onları temiz rızıklarla rızıklandırdık. Yarattığımız şeylerin çoğuna onları üstün kıldık.

71. Bütün insanları, liderleriyle birlikte çağırdığımız gün, kimin kitabı sağından verilirse, işte onlar kitaplarını okurlar ve onlara en küçük bir haksızlık yapılmaz.

72. Her kim dünyada kör olursa, o ahirette de kördür ve daha da şaşkındır.

73. -Sana vahy ettiğimizden başka bir şeyi bizim hakkımızda uydurarak neredeyse seni fitneye düşüreceklerdi. İşte o zaman seni dost edineceklerdi.

74. Eğer seni sağlam tutmamış olsaydık, az da olsa onlara meyledecektin.

75. O zaman ise, sana hayatın da ve ölümün de azabını kat kat tattırırdık. Hem de bize karşı bir yardımcı da bulamazdın.

76. Neredeyse seni yurdundan çıkarmak için zorlayacaklar. O

zaman, onlar da senin ardından çok az bir zaman kalabilirler.

77. Bu, senden önce gönderdiğimiz peygamberlerin sünnetidir. Bizim sünnetimizde bir değişiklik bulamazsın.

78. Güneşin batıya yönelmesinden, gece karanlığı bastırıncaya kadar namazı ve fecr okumasını da yerine getir. Çünkü fecir Kur'an'ının şahitleri vardır.

79. Geceleyin uykudan uyanınca da senin için nafile olan namazı kıl! Umulur ki Rabbin seni övgüye layık bir mevkiye yükseltir

80. De ki: "Rabbim, beni girdireceğin yere hoşnutluk ve esenlikle girdir. Çıkaracağın yerden hoşnutlukla çıkar ve bana katından yardımcı bir kuvvet ver."

81. Deki, "Hak geldi, batıl yıkıldı. Zaten batıl yıkılmaya mahkumdur."

82. Kur'an'dan mü'minler için şifa ve rahmeti indiriyoruz. Bu, zalimlere de hüsrandan başka bir şeyi artırmıyor.

83. İnsana bir nimet verdiğimiz zaman yüz çevirir ve yan çizer. Başına bir bela gelince de ümitsizliğe düşer. ⁸⁴. De ki:

-Herkes aldığı şekle göre hareket eder. Hanginizin en doğru yolda olduğunu Rabbiniz daha iyi bilir.

85. Sana ruhtan soruyorlar. De ki:

-Ruh, Rabbinin emrindedir. Onun hakkında size çok az bilgi verilmiştir.

86. Eğer dileseydik, sana vahy ettiğimizi elbette giderirdik. Sonra sen kendine, bize karşı bir vekil de bulamazdın.

87. Ancak, Rabbinden bir rahmettir. Onun üzerindeki ikramı çok büyüktür.

88. De ki: "İnsanlar ve cinler, bu Kur'an'ın bir benzerini yapmak için bir araya gelseler; birbirlerine arka çıksalar bile, onun bir benzerini yapamazlar.

89. Bu Kur'an'da insanlar için her türlü örneği açıkladık, fakat, insanların çoğu küfürde direndi.

90. -Yerden bize bir pınar fışkırtmadıkça asla sana inanmayacağız, demişlerdi. 91. Veya senin hurma bahçen yada üzüm bağı olmadıkça ve de aralarından ırmaklar fışkırtmadıkça!

92. Yahut iddia ettiğin gibi göğü üzerimize parça parça düşürmeli yada karşımıza Allah'ı ve melekleri getirmelisin.

93. -Veya altından bir evin olmalı yada göğe yükselmelisin oradan bize okuyacağımız bir kitap getirmediğin yane de sana inanmayacağız. De ki:

-Rabbimi tenzih ederim, ben elçi olan bir insandan başka bir şey miyim?

94. İnsanlara kılavuz geldiği halde, onların inanmasına "Allah elçi olarak bir insan mı gönderdi?" demeleri engel olmaktadır.

95. De ki:

-Eğer yeryüzünde yürüyen ve nimetlerinden istifade eden melekler olsaydı; biz onlara elçi olarak gökten bir melek indirirdik.

96. De ki:

-Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. O kullarından haberdardır.

97. Allah kime doğru yolu gösterirse o doğru yolu bulmuştur. Kimi de sapıklıkta bırakırsa, artık onlar için Allah'tan başka veli bulamazsın. Biz onları Kıyamet günü yüzleri üzeri, kör, sağır ve dilsiz olarak haşrederiz. Varacakları yer cehennemdir. Sönmeye yüz tuttukça onun alevini artırırız.

98. Bu, ayetlerimizi inkar etmeleri ve "Kemik haline gelip, ufalanıp toprak olduktan sonra yeni bir yaratılışla tekrar mı diriltileceğiz?" demeleri sebebiyle onların cezasıdır.

99. Gökleri ve yeri yaratan Allah'ın, onların benzerlerini de yaratmaya ve onlara hiç şüphesiz bir ecel tayin etmeye gücünün

yettiğini görmüyorlar mı? Buna rağmen zalimler yine de küfürde direnmektedirler.

^{100.} De ki:

-Rabbimin rahmet hazinelerine sahip olsaydınız, yine de harcamaktan korkardınız. Gerçekten insan çok cimridir.

^{101.} Andolsun ki Musa'ya apaçık dokuz ayet verdik. İsrailoğullarına sor! Musa onlara geldiğinde Firavun kendisine:

-Ey Musa, ben senin kesinlikle büyülenmiş olduğunu zannediyorum, demişti.

^{102.} Musa da ona:

-Elbette bunları deliller olarak göklerin ve yerin Rabbinden başkasının indirmediğini bilirsin. Ben de kesinlikle senin mahvolacağını zannediyorum ey Firavun! dedi.

^{103.} Firavun onları ülkeden çıkarmak istedi. Biz de onu yanındakilerin hepsini suda boğduk.

^{104.} İsrailoğullarına:

-Ülkede oturun, ahiret vaadi geldiği zaman hepinizi bir araya getireceğiz. dedik.

^{105.} Hak olanı indirdik. O da hak olarak indi. Seni de ancak müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik.

^{106.} Kur'an'ı, insanlara dura dura okuyasın diye kısım kısım indirdik. Onu yavaş yavaş indirdik. ^{107.} De ki:

-İster iman edin; ister iman etmeyin. Daha önce kendilerine ilim verilenlere o okunduğu zaman ağız üstü secdeye kapanırlar.

^{108.} Ve şöyle derler: "Rabbimiz sen her türlü eksiklikten uzaksın, Eğer Rabbimiz bir söz verdiyse o elbette yerine gelecektir.

^{109.} Ağlayarak artan bir huşu içinde yüzüstü secdeye kapanırlar.

110. De ki:

-İster Allah diyerek dua edin, ister Rahman diyerek. Hangisiyle dua ederseniz edin, çünkü en güzel isimler O'nundur. Namazında sesini pek yükseltme, çok da kısıma! İkisinin arasında bir yol tut.

111. De ki:

-Hamd, çocuk edinmeyen, hakimiyetinde ortağı olmayan, düşkün olmayıp, bir yardımcıya da ihtiyacı bulunmayan Allah'a mahsustur." Öyleyse O'nun büyüklüğünü "Allahu Ekber" diyerek dile getir.

18. KEHF SÛRESİ

(Kehf sûresi Mekke Döneminin sonlarında indirilmiştir. Genel mesajı, dünyevileşmenin, dünyaya bağlanmanın "zengin insanyoksul insan" kıssasıyla eleştirilmesi üzerine kuruludur. 9-26. ayetlerde anlatılan Ashab-ı Kehf'(Mağara arkadaşları) den adını almıştır. 110 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla ..

1. Kuluna kitabı, onda hiç bir eğrilik bırakmadan, dosdoğru olarak indiren Allah'a hamd olsun.

2-3. Kitabı, O'ndan gelecek şiddetli bir azabın uyarısını yapması ve doğruları yapan mü'minlere de içinde ebedi kalacakları güzel bir mükafatın olduğunu müjdelemesi ⁴. Ve "Allah çocuk edinmiştir." diyen kimseleri uyarmak için indirmiştir.

5. Onların da atalarının da o konu hakkında bir bilgisi yoktur. Ağızlarından çıkan söz büyük bir günahdır. Çünkü söyledikleri yalandan başka bir şey değildir.

6. -Belki de sen, bu söze iman etmiyorlar diye onların arkasından üzüntüden kendini helak edeceksin.

7. İnsanların hangisi daha güzel hareket edecek diye denemek için yeryüzünde bulunanları, oranın süsü yaptık.

8. Aynı zamanda biz, yerin üzerindikileri çorak bir arazi de

yapabiliriz.

9. Ashab-ı Kehf ve Rakim'i, şaşılacak ayetlerimizden mi zannettin sen?

10. Hani bir kaç genç mağaraya sığınmıştı ve şöyle demişlerdi:

-Rabbimiz, bize katından bir rahmet ver ve işimizde doğruyu başarmayı bize nasip et!

11-12. Mağarada onları yıllarca uyuttuk. Sonra iki gruptan hangisinin bekledikleri sonucu daha iyi hesaplamış olduğunu belirtmek için onları kaldırdık.

13. Biz sana onların haberlerini doğru olarak anlatıyoruz. Onlar, Rab'lerine iman etmiş gençlerdi. Biz onların hidayetini artırmıştık.

14. Ayağa kalkarak:

-Bizim Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbidir. Ondan başka bir ilaha dua etmeyeceğiz. Yoksa batıl söz söylemiş oluruz, dedikleri zaman onların kalplerini sağlamlaştırmıştık. (Aralarında konuşuyorlardı:)

15. -Şu bizim halkımız, Allah'tan başka ilah edindiler. Onların hakkında açık delil getirmeleri gerekmez mi? Allah hakkında yalan uydurandan daha zalim kim vardır?

16. Onlardan ve onların Allah'tan başka kulluk ettikleri şeylerden ayrıldınız. O halde mağaraya çekilin ki Rabbiniz size rahmetini yaysın ve işlerinizde kolaylık sağlasın.

17. Güneş doğduğunda mağaranın sağ tarafından meyledip, batarken de sol yanından onları makaslayıp geçtiğini görürdün. Onlar, mağarada geniş bir alan içinde idiler. İşte bu Allahın ayetlerindendir. Allah kime yol gösterirse o, doğru yolu bulmuştur. Kimi de dalalette bırakırsa, ona da yol gösterecek bir veli bulamazsın.

18. Onlar uykuda iken sen onları uyanık sanırsın. Biz onları sağa sola döndürüyorduk. Köpekleri de ön ayaklarını eşige

uzatmıştı. Onları görseydin, onlardan korkup arkana dönüp kaçardın.

¹⁹. Böylece, birbirlerine sorsunlar diye onları tekrar uyandırdık. Onlardan biri şöyle dedi:

-Ne kadar kaldınız?

-Bir gün veya daha az, dediler. Ne kadar kaldığınızı en iyi Rabbiniz bilir. Şimdi, içinizden birine para verip şehre gönderin de baksın hangi yiyecek daha temiz ise ondan size azık getirsin. Çok dikkatli olun, sizi kimse hissetmesin, dediler.

²⁰. Eğer onların sizden haberi olacak olursa, taşla tutarlar veya sizi dinlerine döndürürler. O zaman asla kurtuluşa eremezsiniz.

²¹. İşte bu şekilde insanların onları bulmalarını sağladık ki Allah'ın vadinin gerçek olduğunu ve kıyamet hakkında şüphe olmayacağını bilsinler. Aralarında onların durumunu tartışıyorlardı.

-Onların üzerine bina yapın. Onları en iyi Rableri bilir, diyorlardı. Onlar hakkında tartışmada galip gelenler:

-Oraya mescid yapacağız, dediler. ²². Karanlığa taş atarak:

-Onlar üç kişi idiler, dördüncüleri köpekleriydi, diyecekler. Beş kişi idiler altıncıları köpekleriydi, diyecekler. Ya da altı kişiydiler, yedincileri köpekleriydi, diyecekler. De ki:

-Onların sayısını en iyi Rabbim bilir. Onları çok az kimseden başkası bilmez. O halde, onlar hakkında açık olarak ortaya konandan başka bir şeyi tartışma, onlar hakkında kimseye bir şey sorma!

²³. Hiç bir şey için "Ben onu yarın mutlaka yapacağım." deme!

²⁴. "Allah dilerse.." de. Bunu unuttuğun zaman da Rabbini an ve Rabbim umulur ki beni doğruya en yakın olana eriştirir, de!

²⁵. Onlar, mağarada üç yüz sene kaldılar ve buna dokuz sene daha eklediler.

26. De ki: "Ne kadar kaldıklarını en iyi Allah bilir. Göklerin ve yerin gaybı Allah'a aittir. O ne güzel gören ve işitendir. Onların Allah'tan başka bir velisi yoktur. Otoritesine hiç kimseyi ortak etmez.

27. Rabbinin kitabından sana vahyedileni oku! O'nun sözlerini değiştirebilecek yoktur. O'ndan başka bir sığınak da bulamazsın.

28. Sabah, akşam Rab'lerinin rızasını dileyerek O'na dua edenlerle beraber sen de sabret. Dünya hayatının süslerini isteyip, gözünü onlardan ayırma. Kalbini zikrimizden gafil kıldığımız, arzularına uymuş ve işi taşkınlık olan kimseye itaat etme!

29. De ki:

-Hak Rabbinizdendir. Dileyen iman etsin, dileyen inkar etsin. Biz zalimler için, duvarları kendilerini çepeçevre kuşatan bir ateş hazırladık. Yardım isterlerse, onlara erimiş maden gibi yüzleri kavuran bir su ile yardım edilir. O, ne kötü bir içecektir, ne kötü bir dayanaktır.

30. İman edip, doğruları yapanlar, elbette biz, iyi hareket edenlerin ecrini zayi etmeyiz. 31. Onlara, altlarından ırmaklar akan Adn Cennetleri vardır. Orada altın bilezikler takarlar, ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler giyerler. Orada koltuklarına yaslanırlar. Ne güzel mükafat, Ne güzel nimetler!

32. Onlara iki adamı örnek ver. Onlardan birisine iki üzüm bağı vermiştik. Çevresini de hurmalıklarla çevirmiş, bu ikisinin arasında da ekinler bitirmiştik.

33. Her iki bahçe de ürünlerini vermiş, hiç bir şeyi eksik bırakmamışlardı. İkisinin arasından da bir ırmak akıtmıştık.

34. Onun başka ürünleri de vardı. İşte böyle bir halde arkadaşıyla konuşurken:

-Benim malım senden daha çok, nüfus olarak da senden üstünüm, dedi.

35. Kendine zulmederek, bahçeye girdiğinde:

-Bu bahçenin batacağını hiç sanmam, ^{36.} Kıyametin kopacağını da hiç zannetmiyorum. Eğer Rabbime döndürülürsem, elbette bundan daha iyisini bulurum, derdi.

37. Arkadaşı ona cevap vererek derdi ki:

-Seni topraktan, sonra bir damla sudan yaratan, sonra da seni adam haline getirene mi nankörlük ediyorsun? ^{38.} Oysa, O Allah, benim Rabbimdir ve ben, Rabbime hiç kimseyi ortak koşmam.

39. Her ne kadar beni kendinden mal ve evlat bakımından az görüyorsan da, bahçene girdiğin zaman “Allah'ın dilediği olur, bütün güç sadece Allah'ındır.” demen gerekmez miydi?

40. Rabbim bana, senin bahçenden daha iyisini verebilir. Seninkinin üzerine de gökten bir bela gönderir de kupkuru boş bir arazi haline gelir.

41. Ya da suyu çekilir de bir daha bulamazsın.

42. Bir sabah kalktığında ürünleri yok edilmiş, çardakları ise çökmüştü:

-Keşke Rabbime kimseyi ortak koşmasaydım, diyerek; ona sarf ettiği emeğe avuçlarını ovuşturuyordu.

43. Allah'tan başka ona yardım edecek topluluk da yoktu. Yardım edilen de olmadı.

44. İşte burada hakimiyet, şüphesiz Allah'ındır. En iyi mükafatı O verir. En iyi cezayı da O verir.

45. Onlara dünya hayatının örneğini ver: O, gökten indirdiğimiz su gibidir. Suyla yerin bitkisi birbirine karışır. Sonunda rüzgarın savuracağı çerçöpe döner. Her şeyin üstünde güç sahibi olan Allah vardır.

46. Mal ve evlat dünya hayatının süsüdür. Rabbinin katında baki kalacak doğrular, mükafat bakımından en iyisidir; ümit bakımından da en iyisidir.

47. O gün dağları yürütürüz de yeri dümdüz görürsün. Onlardan hiç birini bırakmadan, toplarız.

48. Saflar halinde Rab'lerinin huzuruna arz edilirler.

-İlk defa sizi yarattığımız gibi yine bize geldiniz. Oysa sizi toplayacağımıza dair bir söz vermediğimizi iddia etmişsiniz.

49. Kitap ortaya konulduğunda suçluların onda (kayıtlı) olandan korktuklarını görürsün. Eyvah bize, bu kitap büyük küçük demeden hepsini olduğu gibi ortaya koyuyor. Yaptıklarını hazır bulurlar, Rabbin hiç kimseye zulmetmez.

50. Hani meleklerle:

-Adem için secde edin, demiştik de İblis dışında hepsi secde etmişti. O, cinlerden olduğu için Rabbinin emrinden dışarı çıktı. O halde siz, onlar sizin düşmanınız olmasına rağmen, benim dışımda onu ve soyunu kendinize dost mu ediniyorsunuz? Zalimler için ne kötü bir bedel!

51. Onları, göklerin ve yerin yaratılmasına veya kendilerinin yaratılışına şahit tutmadım. Saptıranları da hiç bir zaman yardımcı edinmedim.

52."Benim ortaklarım olduğunu iddia ettiklerinizi çağırın" dediği gün; onları çağırırlar. Fakat, onların çağırısına cevap veremezler. Aralarına bir uçurum koyarız.

53. Suçlular ateşi görünce, ona düşeceklerini anlarlar. Ama ondan kaçacak bir yer de bulamazlar.

54. Andolsun ki, bu Kur'an'da insan için her örneği verdik. Fakat insanın en çok yaptığı şey tartışmadır.

55. İnsanlara doğruluk kılavuzu geldiği zaman, onları iman etmekten ve Rab'lerinden af dilemekten alıkoyan ancak öncekilere uygulananın başlarına gelmesini veya göz önünde bir azabın kendilerine gelmesini beklemeleridir.

56. Peygamberleri ancak müjdeci ve uyarıcı olarak göndeririz.

Kafirler, batıl ile hakkı ortadan kaldırmak için mücadele ederler. Ayetlerimizi ve kendilerine yapılan uyarıları alay konusu yaparlar.

57. Kendisine Rabbinin ayetleri hatırlatıldığı zaman, ondan yüz çeviren ve önceden yaptıklarını unutan kimseden daha zalim kim vardır?

Biz, onların kalplerine, iyice anlamalarına engel örtüler ve kulaklarına da ağırlık koyduk. Sen onları doğru yol göstericisine çağırırsan da; onlar hiç bir zaman doğru yola girmezler.

58. Rabbin ise bağışlayıcı ve merhametlidir. Eğer onları yaptıkları dolayısıyla hemen sorgulasaydı, elbette onları çabucak cezalandırırđık. Fakat onlara bir süre tanınmıştır. Ondan başka bir sığınak asla bulamazlar.

59. İşte zulmettikleri için helak ettiğimiz şehirler, onlara da yok etmek için bir süre tanıdık.

60. Hani Musa, genç arkadaşına:

-İki denizin birleştiğı yere ulaşmaya veya yıllarca yürümeye kararlıyım, demişti.

61. Onlar, iki denizin birleştiğı yere ulaştıklarında balıklarını unuttular. O da denizde kaybolup gitti.

62. O yeri geçtikleri zaman genç arkadaşına:

-Yiyeceğimizi getir, bu yolculuğumuzda bir hayli yorgun düştük, dedi.

63. -Gördün mü? Kayalığa sığındığımızda ben balığı unuttum. Onu bana Şeytandan başkası unutturmadı. Şaşılacak şekilde o, denizde yol aldı, demişti. 64. Musa:

-İşte, aradığımız buydu, dedi. İzleri üzerine gerisin geriye döndüler.

65. Orada, kendisine esenlik verip, katımızdan bir ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kul buldular.

66. Musa o kula:

-Sana öğretilen ilimden bana öğretmen için senin peşinden gelebilir miyim? dedi. ^{67.} O da:

-Sen benimle olmaya sabredemezsin, dedi.

^{68.} Gerçek yönünü bilmediğin bir şeye nasıl sabredebilirsin?

^{69.} -İnşallah, benim sabırlı olduğumu göreceksin ve senin emrine karşı gelmeyeceğim, dedi.

^{70.} -Eğer bana uyacaksan, ben sana anlatmadıkça hiç bir şey sormayacaksın, dedi.

^{71.} Musa da bu şartı kabul etti. Bunun üzerine kalkıp yürüdüler. Sonunda bir gemiye bindiler. O kul, gemiyi deldi. Musa:

-Gemiyi içindekileri boğmak için mi deldin? Şaşılacak bir iş yaptın, dedi.

^{72.} -Ben sana benimle olmaya dayanamazsın demedim mi? diye cevap verdi.

^{73.} -Unuttuğum şeyden dolayı beni suçlama, zor olan işimden dolayı bana süre tanı,dedi.

^{74.} Yine yola devam ettiler. Sonunda bir gençle karşılaştılar. O, hemen onu öldürdü:

-Bir cana karşılık olmaksızın, masum bir cana mı kıydın? Gerçekten çok kötü bir iş yaptın.